



**Algemene Beschouwingen 04-11-2021
Gemeente Stein**

Programmabegroting 2022-2025

Belasting- en legesverordeningen 2022



ERIC

Goedemiddag voorzitter en collegeleden, geachte collega's uit de organisatie en de gemeenteraad, en natuurlijk de kijkers thuis.

Allereerst vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Het CDA in Den Haag maar ook in Limburg staat heden ten dage niet in een heel positief daglicht en haalt wekelijks minimaal 1x de pers en dan meestal op een negatieve wijze. Alles wordt uitgediept en uitvergroot en of het nou wel of niet waar is wat er allemaal geschreven of gezegd wordt, het heeft toch een negatieve invloed op alle CDA'ers in het land. Ook als afdeling Stein hebben we daar last van. Wij hebben geen enkele bemoeienis of raakvlak met alles wat er in dit kader in Den Haag gebeurt of gebeurd is. CDA Stein staat uiteraard volledig achter het CDA gedachtegoed en voor alles wat belangrijk is voor onze gemeente Stein en haar inwoners maar toch wil ik hier een keer duidelijk gezegd hebben dat wij afwijzend staan tegenover alle negatieve gebeurtenissen in de landelijke en provinciale politiek. E.e.a. zal ook terug komen in ons verkiezingsprogramma, welk wij dan ook genaamd hebben "Veur gans Stein".

Ter behandeling liggen vandaag de begroting over de periode 2022-2025 en de legesverordeningen over 2022 voor. De laatste begrotingsbehandeling voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

Allereerst een compliment voor en een woord van dank aan de medewerkers van de gemeente Stein. Een compliment voor het aanleveren van een begroting die elk jaar duidelijker en beter leesbaar wordt en een woord van dank voor het tijdig aanleveren van deze begrotingsstukken en de beantwoording van de gestelde vragen door een aantal fracties. We ervaren dat geen enkele moeite teveel is om aan te leveren wat er gevraagd wordt.



VEUR GANS STEIN

SUUS

Voorzitter,

Na 2 jaren waarbij zo ongeveer alles in het teken van Corona gestaan heeft, en nog staat, waar het verenigingsleven en de ondernemers aan het opkrabbelen zijn, kregen we deze zomer weer met een crisis te maken die veel indruk op ons gemaakt heeft. Hoewel de materiële schade van de overstromingen in België en Duitsland vele malen groter was dan in Nederland, en nog is, hebben veel inwoners en ondernemers in onze provincie het flink voor hun kiezen gekregen. Zowel materieel als zeker zo belangrijk emotioneel. Nog steeds zijn huizen onbewoonbaar en zijn ondernemers nog onzeker of ze wel verder kunnen. Ook in Stein is het nog even spannend geweest. Gelukkig is het adequaat optreden van onze burgemeester en de medewerkers van de gemeente, politie en brandweer onnodig gebleken. De andere kant van de medaille is dat er nu wel eens een echte stresstest voor de uitgevoerde Maaswerken geweest is. Op een aantal zaken na, bijvoorbeeld bij het Veer in Berg aan de Maas en de Maasband waar schade ontstaan is, heeft alles goed gefunctioneerd. Ik denk dat bij een aantal inwoners de beelden van 1993 en 1995 nog eens in gedachten de revue gepasseerd zijn.

Maar er waren dit jaar natuurlijk ook leuke dingen. We waren in 2019 al de meest Mantelzorgvriendelijke Gemeente van Limburg en nu zijn we onlangs zelfs tot de Meest Toegankelijke Gemeente van Nederland uitgeroepen. Dat is iets om echt trots op te zijn en dat heeft wethouder Hub Janssen prima voor elkaar met zijn team waarbij het inclusiepanel en de adviesraad SD zeer zeker ook genoemd moeten worden. Zij worden aan de voorkant al betrokken en staan onze medewerkers met raad en daad bij en doen vervolgens altijd de finale toets.

Een ander voorbeeld van zoiets leuks is dat Elsloo tweede is geworden bij de verkiezing van het mooiste dorp van Nederland. Nicole Garlisi uit Elsloo heeft hier veel tijd en energie in gestoken waarvoor onze dank.

Het Huis van de Toekomst is eindelijk geopend. Dit CDA initiatief is bedoeld om onze inwoners kennis te laten maken met alle maatregelen die mogelijk zijn om het huis te verduurzamen. Onlangs waren we er op bezoek en kregen we er



een duidelijk presentatie en bleek dat het huis is uitgebreid met zaken op WMO gebied. Iets waaraan in onze gemeente ook zeker behoefte is. Hierop aanhakend willen we aandacht vragen voor de zogenaamde energiearmoede waar veel mensen last van hebben en waarschijnlijk zullen gaan krijgen. De hoge energiekosten en bijvoorbeeld kosten voor verduurzaming van een woning zullen voor velen een zware wissel trekken op de woonlasten. Zoals huurders die zowel hogere huurkosten betalen door de stijgende kosten van o.a. gas, maar ook meebetalen aan bijvoorbeeld isolatie of zonnepanelen. Ook huiseigenaren lopen tegen dit probleem aan.

Op verkeersgebied is er het afgelopen jaar veel geïnvesteerd in Stein. Iets waar veel inwoners last van hebben gehad maar er wel iets moois en veilig voor terug gekregen hebben. We vinden wel dat we nu genoeg rotonde's in de gemeente hebben.

Op onderwijsgebied is er hard gewerkt door de organisatie in een coproductie met de onderwijsinstellingen en een werkgroep uit de gemeenteraad om tot een Integraal Huisvestingsplan te komen. Het z.g. IHP. Toen we vernamen wat het wel eens zou kunnen gaan kosten bleef ons de adem even achter. Maar als je als raad toekomstbestendige onderwijslocaties wilt dan moet je ook keuzes maken. De komende jaren wordt hier stevig mee doorgewerkt.

Ons cultureel erfgoed is in beeld gebracht middels het z.g. erfgoedbeleid.

Er zit eindelijk schot in de zaak m.b.t. het muziekonderwijs voor leerlingen van de muziekverenigingen i.c.m. de basisscholen.

Het wijkactieprogramma Nieuwdorp begint steeds meer vorm te krijgen.

Binnen het huisvestingsbeleid lopen allerlei projecten.

Waar we in het verleden als gemeenteraad vaak gewezen hebben op de noodzaak van duidelijk communiceren waarbij er geen verkeerde verwachtingen gewekt mogen worden, is er nu dan een "Visie op communicatie". Een visie die de politiek dichterbij de inwoners moet brengen waarbij Stein als woon- en recreatiegemeente gepromoot wordt. Die paar woorden zijn best wel veelomvattend. Het is in elk geval een solide basis om op verder te gaan wat het CDA Stein betreft. Scenario 1 gaat het verst maar kost ook het meeste geld. Bij scenario 2 worden de ambities wat meer in de tijd



VEUR GANS STEIN

gespreid en bij scenario 3 worden de ambities minimaal bijgesteld en dat kost dan het minste geld. Daarbij wordt er ook geïnvesteerd in een stuk opleiding t.b.v. de communicatievaardigheden van de medewerkers van de gemeente Stein. Als CDA zijn wij van mening dat scenario 2 het beste uitvoerbaar is. Daarbij willen wij dat er begrijpelijke taal gebruikt wordt in brieven, besluiten en op de website. Wij denken dat we er in deze bijeenkomst iets van moeten vinden, maar dat staat nergens duidelijk vermeld. Over communiceren gesproken. Het lijkt ons het beste dat we dit in de komende raadsvergadering op de agenda zetten.

Er is in het afgelopen jaar veel aandacht voor de veteranen geweest voorzitter en wij willen daar graag nog een voorstel in doen. Ik heb daartoe een **motie** voorbereid welke ik nu aan u zal toelichten.

Mijn collega neemt het vervolgens van mij over.



ERIC

Er zijn uiteraard ook een aantal zaken welke onze aandacht behoeven voorzitter.

Allereerst de financiële situatie van de gemeente Stein. De begroting is sluitend maar om alle ambities uit te kunnen voeren wordt er veel geld geleend, het z.g. vreemde vermogen. Enerzijds begrijpelijk omdat de rente laag staat, maar anderzijds een risico want als de rente gaat stijgen dan is die begroting ineens niet meer sluitend en dan zal er geld op tafel moeten komen. En bij de meeste gemeenten wordt dat dan bij de inwoners gezocht in de vorm van hogere belastingen. Dat is iets waar het CDA niet naar toe wil voorzitter. De portefeuillehouder heeft getracht ons gerust te stellen middels een raadsinformatiebrief maar dat is in het geval van het CDA toch niet voor 100% gelukt. Wij vinden dat het nieuwe college hier echt werk van moet gaan maken want in je thuissituatie neem je ook niet zoveel risico's, het CDA tenminste niet voorzitter. Als we bijvoorbeeld de BOA-capaciteit willen verhogen, omdat er behoefte aan is in de samenleving, dan hebben we al een probleem want daar is geen financiële ruimte voor. Daarnaast is het nog maar de vraag of alle genomen bezuinigingsmaatregelen wel opleveren wat er aan de voorkant berekend is, en of de overheidscirculaires wel zo veelbelovend blijven als ze er op dit moment uit zien. Natuurlijk is dat allemaal niet voorspelbaar, dat weten wij ook wel, maar in het kader van goed rentmeesterschap willen wij de zaken voor de toekomst goed kunnen doorgeven.

De rapportage van de luchtkwaliteitsmetingen rond de asfaltcentrale is gereed. Duidelijk is dat de norm overschreden wordt en dat er een probleem ontstaan is waar snel en adequaat op geacteerd moet worden door het college van de gemeente Stein.

Verder hebben we op het gebied van duurzaamheid en het klimaat nog de nodige noten te kraken. Zonnepanelen op daken en wel of niet op landbouwgrond, het verleiden van onze inwoners om met het energieverbruik van hun woning aan de slag te gaan, hebben we nog wel een keuze om wel of niet met het Groene Net aan de slag te gaan etc.

Corona is er nog steeds en wie weet hoe lang nog bepalend voor alles wat we wel en even niet kunnen doen. Hoe kunnen we onze ondernemers en verenigingen daarbij faciliteren en ondersteunen? De landelijke overheid zal dit



niet tot in den treure kunnen blijven volhouden. Moeten we daar als gemeente niet een buffer voor creëren?

Een juist woonbeleid vinden wij zeer belangrijk. Senioren, jonge gezinnen, starters, tiny houses etc. Allemaal onderdelen van het te vormen beleid. Al jaren vragen wij tevergeefs om meer woningen voor senioren met een wat bredere beurs. Het realiseren van geschikte jongerenhuisvesting gaat te langzaam. De jongeren die uit noodzaak uit de gemeente weg trekken omdat er geen betaalbare woningen voor hen zijn. Deze groep hopen we beter van dienst te kunnen gaan zijn na het vaststellen van de jongerenvisie; een door het CDA / VVD initiatief gerealiseerde aangepaste versie van de Jongerentop. Wellicht krijgen we hierdoor beter in beeld hoe we de jonge garde beter kunnen faciliteren op allerlei gebieden.

Woningen gaan op dit moment voor veel te hoge prijzen van de hand waardoor het risico op financiële problemen op de langere termijn op de loer ligt.

De connectie met projectontwikkelaars moet actief gezocht worden waarbij de gemeente moet ondersteunen en faciliteren. Commitment en begrip bij onze inwoners is daarbij onmisbaar.

Wij zien een deel van de oplossing in flexibele woningen. Woningen die je naar gelang de behoefte groter of juist kleiner en geschikt kunt maken voor senioren, gezinnen, jongeren en eventueel statushouders. CDA zou hier graag een pilot voor willen doen op een geschikte locatie. Ook willen we graag bekijken of er bestaande locaties zijn welke een nieuwe bestemming kunnen krijgen waardoor er meer woonmogelijkheden komen.

De bestrating rondom het winkelcentrum blijft een heikel punt, net zoals het ontbreken van een rijrichting. Inmiddels hebben we een aantal jaren ervaring opgedaan en wij zijn van mening dat het een hoop duidelijkheid zal scheppen als deze er toch komt, al is het maar om mensen het gevoel te geven om die richting te kiezen. Nu rijdt, fietst en loopt alles en iedereen door elkaar met als gevolg onnodige opstoppen en ergernissen.

De Steinse woonlasten is een terugkerend punt. Alleen in de OZB zijn we niet de duurste gemeente in de regio. We zijn op een aantal zaken ook duurder dan het Limburgs gemiddelde.

Voor wat betreft de belasting- en legesverordeningen het volgende.

Helaas moeten een aantal tarieven voor het komende jaar geïndexeerd worden. Daar kunnen we ons in vinden. We hebben in 2021 een besluit over



bezuinigingen genomen maar we hebben toch een vervelend gevoel over de tariefverhoging van de gehandicapten parkeerkaarten. Wat het CDA betreft hoeven die tarieven niet in lijn te komen met de omringende gemeenten. Op andere gebieden zijn we duurder dan de omringende gemeenten. Een stijging van 16% is wat ons betreft onnodig en misschien zelfs onacceptabel in de meest toegankelijke gemeente van Nederland. Deze stijging levert de gemeente niet veel geld op (paar duizend euro) en voor de mensen uit de doelgroep is elke euro vaak een euro. Maar we hebben een besluit genomen. Als blijkt dat we alle geplande bezuinigingen gaan realiseren zullen we hierop terug komen.

En dan een voorschot op de komende 4 jaren. Voor het CDA is belangrijk:

Financieel gezond en duurzaam wonen

- Realistische en betaalbare duurzaamheidsmaatregelen voor woningen; geen dicht getimmerde scenario's
- Voldoende woningen voor jongeren en senioren die aansluiten bij de actuele woonwensen en bestendig zijn voor verschillende levensfasen; aanbod in de sector middelhoge huur schiet tekort
- Lokale lasten voor inwoners en ondernemers die niet uit de pas lopen met de gemeentelijke ambitie; we willen niet langer de duurste gemeente van de regio zijn

Zorg in de breedste zin van het woord

- Niet alleen jeugdzorg maar ook ouderenzorg vinden wij belangrijk; de gemiddelde leeftijd wordt immers steeds hoger

Een veilige, sociale en financieel gezonde gemeente

- Een sluitende begroting met een gezonde financiering
- De aantrekkelijkheid en aantrekkingskracht van de gemeente Stein vergroten; jongeren en jonge gezinnen, winkelaanbod op peil, sociale cohesie, betrokken jongeren vinden wij belangrijk; eigentijdse voorzieningen op maat
- Een bloeiend verenigingsleven
- Een toekomstbestendige wensauto
- Een veilige en leefbare gemeente; ook met Chemelot en de asfaltcentrale om ons heen
- Relatie met de burger



VEUR GANS STEIN

Tot zover in 1^e termijn voorzitter.